

NEDELJA

ANALIZE, VESTI, STAVOVI

22 JUL 2022 # 544

PRETNJA NESTAŠICE nadjačava strah od recesije

Kako fluktuacija cena nafte raste, sve je teže predvideti šta će se na naftnim tržištima dogoditi u kratkom roku, pa uredniku ovog magazina preostaje samo da prenosi nekad potpuno oprečne procene zasnovane na analizama potencijalnih, ali ne i izvesnih dešavanja. Ove nedelje smo svedoci ponovnog vraćanja cena na trocifrene nivoe zbog nižih od očekivanih povećanja kamatnih stopa američkog Fed-a i slabljenja dolara, što pojedini analitičari žure da protumače da smo se vratili na tržište vođeno osnovama. Međutim, u široj slici, ponuda nesumnjivo zaostaje za potražnjom u velikoj meri.

BUDUĆNOST
NA DELU

PETROHEMIJA

SADRŽAJ

NAFTA

Zašto niko ne želi da buši?	OVDE
CEO Chevrona: Nedostatak ponude vratiće cene nafte na gore	OVDE
OPEC predviđa sporiji rast potrošnje nafte za 2023.	OVDE
Saudijska Arabija udvostručila uvoz ruskog mazuta	OVDE
Hochstein: Ima "prostora" za OPEC da poveća proizvodnju nafte	OVDE
Rusija uvodi novo pravilo budžeta od 60 dolara po barelu nafte - Vedomosti	OVDE
Naftni velikani pred velikim gubicima ako Rusija zaustavi kazahstanski naftovod	OVDE
EU zabranjuje uvoz ruskog mazuta šest meseci pre roka?	OVDE
Saudijska Arabija udvostručila uvoz ruskog mazuta	OVDE
Trafigura prodaje udeo u ruskoj kompaniji Vostok Oil	OVDE
Pozicije nafte stabilne nakon prestanka spekulativnih prodaja	OVDE
Može li Zapad bez Rusije obezbediti energetska sigurnost?	OVDE
Mongolija obezbedila uvoz benzina od Rosnjefta uz veliki popust	OVDE
Rusija obara rekorde u trgovinskom suficitu sa svetom	OVDE
Mađarska brani svoju gornju granicu cena goriva nakon pokretanja istrage EU	OVDE
EK odobrila MOL-u preuzimanje poljskog distributera goriva	OVDE
Oilprice: Kretanje cene nafte	OVDE

PRIRODNI GAS

Gasprom obnovio transport Severnim tokom 1?	OVDE
Gasprom ograničio transport Severnim tokom 1 na 30% kapaciteta	OVDE
Najviši sud EU podržao operatora gasovoda Severni tok 2	OVDE
Turski tok jedina stabilna ruta za ruski gas	OVDE
Rusija i Kina dogodne počinju izgradnju novog gasovoda	OVDE
Mađarska ne da EU susedima ruski gas koji dobija po preferencijalnoj šemi	OVDE
Alžir postaje najveći snabdevač Italije prirodnim gasom	OVDE
Poljska odlaže liberalizaciju cena prirodnog gasa	OVDE

REGION

Grčka i Bugarska otvorile gasovodnu interkonekciju	OVDE
S&P: Petrol na kreditnom nadzoru zbog regulacije cena goriva	OVDE
Hrvatska benzin jeftiniji, dizel skuplji	OVDE
Mađarska proglasila vanredno energetska stanje, zabranila izvoz energenata	OVDE
MOL dobio posao upravljanja komunalnim otpadom	OVDE

NAFTA

Zašto niko ne želi da buši?

NIJORK - Cene nafte su visoke, pa bi trebalo da je prirodno da se bušenje povećalo u svetu, ali rast investicija je usporen, piše *The Motley Fool*.

Postoji više razloga, piše portal okrenut investitorima na berzama.

Naftne kompanije ližu svoje rane

U naftnom krah u sredinom 2010-ih, investitori u naftne kompanije izgubili su preko 1 bilion dolara vrednosti na tržištima akcija i dugova.

Sve zajedno, pouka od 2014. do 2020. je bila da naftne kompanije ne žele da se preopterećuju u slučaju da cene padnu, jer one koje to rade mogu završiti u stečaju.

Cena nafte je visoka, ali ne kao što mislite

Ako ste izvršni direktor koji odlučuje hoće li investirati u nove bušotine ove godine, nije bitna trenutna cena – bitna je cena kada nafta teče, navodi američki portal. Ako bušotina ne bude napravljena do kraja 2023., možete očekivati samo da će se proizvedena nafta prodavati za najviše 78 USD/bbl.

Dodajte nazadovanje cena nafte konzervativnoj prirodi naftnih direktora danas i razumljivo je zašto se aktivnosti bušenja ne povećavaju velikom brzinom.

Potražnja za naftom je ipak neizvesna

Da nije bilo električnih vozila, naftne kompanije bi mogle biti spremnije na bušenje više nafte. Ali 2021. godine, 8,6% svih vozila prodanih širom sveta bila su elektromotorna vozila, a rane brojke govore da bi prodaja mogla ponovo porasti za oko 50% 2022.

Ovo vreme zaista izgleda drugačije u naftnom biznisu. Novac ne šiklja u nova bušenja, a čini se da su rukovodioci više nego zadovoljni prilivom novca iz postojećih bušotina i skromnim povećanjem proizvodnje.

CEO Chevrona: Nedostatak ponude vratiće cene nafte na gore

NIJORK - Cena nafte pala je ispod 100 dolara po barelu kako strahovi od recesije rastu, ali generalni direktor Chevron-a Michael Wirth smatra da bi pad mogao biti prolazan.

"Nedostatak ponude nije nestao", rekao je u sredu na *CNBC*-jevom Evolve Global Summitu. "Mislim da je za privredu odlično što su cene umerene, ali takođe vidim da rizici ostaju nagnuti prema kretanju na gore."

Fjučers sirove nafte WTI, američke referentne

vrednosti za naftu, trgovao se iznad 130 dolara po barelu u martu - po ceni poslednji put viđenoj 2008.

Wirth je rekao da je deo poslednjeg pada vrednosti nafte takođe uzrokovan destrukcijom potražnje zbog visokih cena, ali dugoročna ponuda ostaje ograničena.

„Mislim da je sada pravi izazov za svet videti ulaganje u snabdevanje... dok prolazimo kroz bilo koji oblik ekonomskog usporavanja, vidimo koje su zalihe za podršku rastu u budućnosti“, rekao je.

Wirth je ukazao na nekoliko faktora koji bi mogli dovesti do ponovnog porasta potražnje, uključujući potpuno ponovno otvaranje Kine nakon porasta broja slučajeva Covida. Osim toga, globalna energetska tržišta se menjaju nakon što su zapadne zemlje uvele sankcije ruskoj energiji.

REGULIŠI PUTNE TROŠKOVE ZA GORIVO PUTEM IMEJL RAČUNA

PLATI GORIVO BEZ
ODLASKA NA KASU

PREUZMI APLIKACIJU
DRIVE.GO

Download on the
App Store

GET IT ON
Google Play

EXPLORE IT ON
AppGallery

OPEC predviđa rast potrošnje nafte za 2023. na 103 mb/d

BEČ - OPEC je objavio svoju prvu prognozu globalne potražnje za naftom sledeće godine, predviđajući povećanje od 2,7 miliona barela dnevno (mbd) na 103 mbd na pozadini "zdravog globalnog ekonomskog rasta" i "poboljšanja geopolitičkih kretanja". Prognoza grupe za ovogodišnji rast potrošnje nafte ostala je nepromenjena na 3,4 mbd.

U svom najnovijem mesečnom izveštaju o tržištu nafte (MOMR), OPEC predviđa oporavak potrošnje goriva za transport, lakih destilata i industrijskih goriva, a očekuje se da će SAD, OECD Evropa i Azijsko-pacifički region sledeće godine premašiti nivo potražnje pre pandemije 2019. Ali upozorava se da inflacija i dalje izaziva veliku zabrinutost "zajedno sa daljim merama pooštavanja monetarne politike od strane ključnih centralnih banaka".

Grupacija očekuje da će snabdevanje naftom iz zemalja van OPEC-a porasti za 1,71 mbd sledeće godine, što je pad u odnosu na prethodnu prognozu od 2,15 mbd za 2022. Ruska proizvodnja nafte do kraja ove godine "predstavlja veliku neizvesnost", naveo je OPEC. Procenjuje se da će opasti za 200.000 bd na godišnjem nivou na 10,43 mbd u 2023.

Smatra se da će SAD povećati proizvodnju za 1,1 mbd u 2023. godini, prenosi *Argus*.

OPEC procenjuje da će investicije u upstream u zemljama kartela dostići 415 milijardi dolara sledeće godine. "Međutim, ovaj nivo je još uvek samo polovina od 755 milijardi dolara viđenih u 2014. godini", saopštila je grupa.

Saudijska Arabija podiže proizvodnju za 750K bbl, UAE za 500K?

NJUJORK - Martin Indyk, bivši bliskoistočni diplomata predsednika Bila Klintonu i Baraka Obame, rekao je da se u Vašingtonu očekuje da će Saudijska Arabija povećati proizvodnju nafte za oko 750.000 barela dnevno, a Ujedinjeni Arapski Emirati sa dodatnih 500.000 barela dnevno, piše *The New York Times*.

Koliko bi ukupan rast globalne ponude za 1,25 miliona snizio cene benzina na pumpi u Sjedinjenim Državama, nejasno je, a možda neće biti dovoljno brzo ili duboko da promeni raspoloženje javnosti pre novembarskih izvora, konstatuje *NYT*.

Hochstein: Ima "prostora" za OPEC da poveća proizvodnju nafte

NJUJORK - Viši savetnik Bele kuće za energetsku sigurnost u nedelju je rekao da postoji prostor za globalni savez za proizvodnju nafte OPEC da poveća proizvodnju.

Amos Hochstein je u programu *CBS*-a (foto) rekao da je "prilično siguran" u predstojeće pregovore s organizacijom o povećanju globalne ponude nafte.

„Neću da ulazim u to koliko ima slobodnih kapaciteta“, rekao je Hochstein. „Ali ima dodatnih slobodnih kapaciteta, ima prostora za povećanje proizvodnje...“

Predsednik Bajden se u nedelju vratio iz popsete Saudijskoj Arabiji, bez da je dobio obećanje o povećanju proizvodnje nafte, ali je najavio da je optimista da će razgovori u narednim sedmicama dati rezultate.

Savetnik za energetiku je takođe rekao da je uveren da će se domaća proizvodnja nafte povećati u narednim mesecima, dok u isto vreme sa krajem godine prestaje odluka Bele kuće o oslobađanju milion barela dnevno iz strateških rezervi.

Naftni velikani pred velikim gubicima ako Rusija zaustavi kazahstanski naftovod

LONDON - Zapadne energetske kompanije će smanjiti proizvodnju i izgubiti milijarde dolara ako Rusija, kao odgovor na sankcije Zapada, obustavi naftovod koji je gotovo jedini izvozni put za naftu iz Kazahstana, kažu izvori kompanije, trgovci i analitičari.

Zatvaranje CPC naftovoda koji prenosi naftu iz Kazahstana do crnomorskog ruskog izvoznog terminala u luci Novorosij sk blokiralo bi više od 1% globalne ponude naftom, pogoršavajući postojeću najtežu energetska krizu od arapskog naftnog embarga u 1970-ih, piše **Euractiv**.

U sredi (6. jula), sud u Novorosij sku naložio je CPC-u da na 30 dana obustavi rad naftovoda, koji prolazi kroz rusku teritoriju i u vlasništvu je konzorcijuma zapadnih, azijskih, ruskih i kazahstanskih kompanija, navodeći zabrinutost zbog rizika gubitka kontrole nad sprečavanjem izlivanja nafte.

Tri izvora iz zapadnih naftnih kompanija koje posluju u Kazahstanu, tražeći da ne budu imenovani zbog osetljivosti ovog pitanja, rekli su da očekuju produženu suspenziju CPC naftovoda.

Jedan trgovac u zapadnoj velikoj kompaniji rekao je da bi takav prekid rezultirao padom od 50 miliona tona nafte godišnje (1 milion barela dnevno) jer Kazahstan bez izlaza na more ima ograničene alternativne izvozne rute

EU zabranjuje uvoz ruskog mazuta šest meseci pre roka?

BRISEL – Evropska unija bi mogla zabraniti uvoz i tranzit mazuta iz Rusije oko šest meseci pre planiranog roka, rekli su za **Reuters** zvaničnik EU i četiri trgovca.

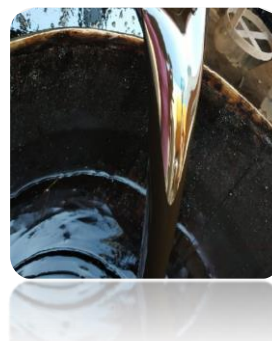
EU smanjuje uvoz ruskih naftnih derivata od marta i dogovorila potpunu zabranu od februara 2023.

Međutim, uvoz i tranzit ruskog uglja se zaustavlja ranije - od 10. avgusta, a tehnički može uključivati mazut, prenosi **Reuters**.

Saudijska Arabija udvostručila uvoz ruskog mazuta

MOSKVA/DUBAI - Saudijska Arabija, najveći svetski izvoznik nafte, više je nego udvostručila količinu uvezenog ruskog mazuta u drugom tromesečju za napajanje elektrana kako bi zadovoljila potrebe letnjeg rashlađivanja i oslobodila sebi vlastitu naftu za izvoz, pokazali su podaci i rekli agenciji **Reuters** trgovci.

Rusija je prodavala gorivo po sniženim cenama nakon što su joj međunarodne sankcije zbog invazije na Ukrajinu ostavile manje kupaca.

Povećana prodaja mazuta Saudijskoj Arabiji pokazuje izazov s kojim se suočava američki predsednik Džo Bajden dok njegova administracija nastoji da izoluje Rusiju i smanji joj prihode od izvoza energije, navodi Reuters.

Bajden je u prošli petak bio u poseti Saudijskoj Arabiji i očekivalo se da će tražiti povećanje izvoza nafte na globalnim tržištima iz kraljevine kako bi pomogao u snižavanju cena nafte koje su pogoršale inflaciju širom sveta.

Trafigura prodaje udeo u ruskoj kompaniji Vostok Oil

SINGAPUR - Singapurski trgovac berzanskim robama Trafigura prenela je svojih 10% udela u ruskom mega projektu Vostok Oil nezavisnom trgovcu Nord Axis sa sedištem u Hong Kongu, za neotkrivenu sumu, javlja u sredu **Reuters**.

Najnovija transakcija uključivala je Trafigurinih 10% neoperativnog i pasivnog udela u Vostok Oil-u, masivnom naftnom projektu na Arktiku u Rusiji, i povezanim bankovnim dugom bez regresa.

Trafigura je kupila 10% udela u projektu za 7 milijardi evra od ruskog Rosnjefta 2020. godine. Posao je takođe uključivao dugoročni ugovor o preuzimanju nafte. U junu je **Interfax** izvestio da je Trafigura zaustavila svu trgovinu sirovom naftom s ruskim firmama koje su pogođene sankcijama i zamrzнула svoje investicije u Rusiji.

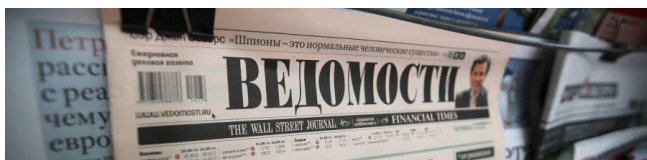
Rosnjeftova podružnica RN-Trade poseduje 85% udela u Vostok Oil-u, dok konzorcijum Vitol, Mercantile i Maritime Energy poseduje 5% udela.

Rosnjeft ima za cilj da isporuči 30 miliona tona nafte iz Vostok Oil-a 2024. godine, preko Severnog morskog puta.

Rusija uvodi novo pravilo budžeta od 60 dolara po barelu nafte – Vedomosti

MOSKVA - Rusko ministarstvo finansija predlaže podizanje granične cene nafte za svoje fiskalno pravilo – nivoa na kojem Moskva počinje da kupuje devize uz profit od prodaje energenata – na 60 dolara po barelu, izveštavaju u utorak **Vedomosti**.

U okviru tog mehanizma, Rusija kupuje stranu valutu sa svojim rastućim energetske profitom – merom koja je osmišljena i za stabilizaciju rublje i za usmeravanje čvrste valute u nacionalni fond za dobrobit zemlje.

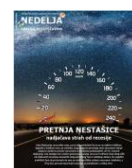
Kupovina deviza obustavljena je početkom ove godine zbog oštre nestabilnosti u vrednosti rublje u nedeljama pre nego što je Moskva vojno intervenisala u Ukrajini.

S obzirom da je ruska ekonomija ove godine krenula u recesiju, ministar finansija Anton Siluanov ukinuo je fiskalno pravilo, piše moskovski poslovnik i dodaje da je predsednik Vladimir Putin naredio vladi da do kraja jula revidira mehanizam – poslednji put fiksiran na graničnoj ceni nafte od 40 dolara po barelu 2018.

Ekonomisti su pozdravili fiskalno pravilo koje pomaže u smanjenju osetljivosti rublje na promene globalne cene nafte i pomaže Rusiji da izgradi više od 600 milijardi dolara međunarodnih rezervi. Otprilike polovinu rezervi zamrznule su zapadne vlade kao deo paketa sankcija Moskvi.

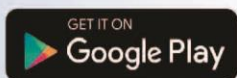
Ministarstvo finansija je takođe predložilo da se obim proizvodnje nafte u Rusiji odredi na 9,5 miliona barela dnevno.

Višak budžetskih prihoda mogao bi iznositi oko 2,5-4,5 biliona rubalja (44-80 milijardi dolara) prema pomenutom pravilu, izveštavaju **Vedomosti**.

ДИГИТАЛИЗУЈ

СВОЈУ ЛУКОИЛ КАРТИЦУ ЛОЈАЛНОСТИ!

БРЗО И ЛАКО!

Све информације о бензинским станицама, попусти, стање бодова, акције и посебне понуде доступни су ти директно на мобилном телефону. Довољно је само да преузмеш **ЛУКОИЛ СРБИЈА** апликацију, региструјеш се и твоја картица лојалности је дигитализована!

Može li Zapad bez Rusije obezbediti energetska sigurnost?

BRISEL, BERLIN - Na sastancima G7 i energetskog saveta EU poslednje nedelje juna, evropski kreatori politike uhvatili su se u koštac sa zajedničkim izazovom: kako zaštititi evropsku energetska sigurnost uz okončanje svake zavisnosti od Rusije. Njihovi zaključci označavaju otrežnjujuću promenu tona, prenosi **S&P Global Platts**.

Još u maju, plan REPowerEU postavio je ambiciju Evropske unije za širu definiciju energetske sigurnosti – onu koja u svojoj srži ima čistu energiju. Ali zaključci pomenutih sastanaka sugerišu da će u bliskoj budućnosti doći do pomaka od ove ambicije ka neuobičajenim merama za obezbeđivanje fosilnih goriva iz neruskih izvora, komentariše Evropski savet za spoljne odnose **ECFR**.

Nemoguća misija – ograničenje cena ruskih energenata

Glavni predlog sa sastanka G7 bio je posvećenost istraživanju mogućnosti globalnog ograničenja cene ruske nafte. Ova mera bi bila osmišljena da spreči ruske firme da prodaju naftu zemljama koje nisu uvele sankcije Rusiji.

Ali, da bi ograničenje cena funkcionisalo, mnoge zemlje izvan EU i G7 bi morale da ga provedu. I mnoge zemlje na globalnom jugu i drugde nastavljaju da potkopavaju napore Zapada da sankcioniše Rusiju. Jedan od izazova je, dakle, kako da ih uključite.

Kontinuirano oslanjanje na fosilna goriva

Nadalje, saopštenje G7 odražava fokus zapadnih država na zaštitu svoje kratkoročne energetske sigurnosti kroz kontinuirano oslanjanje na fosilna goriva. To je bilo očito u nastojanju nemačkog kancelara Olafa Šolca da uključi u kominike G7 ulaganja u gasni sektor kao „odgovarajući privremeni odgovor“, poništavajući višemesečne napore da se gas ukloni iz EU taksonomije čistih investicija.

Osim toga, podsetimo da su Austrija, Češka, Nemačka, Grčka, Holandija i Poljska nedavno proizvele vek trajanja svojih elektrana na uglj.

Zanemareno hitno ulaganje u OIE

Nasuprot tome, lideri EU izgleda relativno zanemaruju potrebu da se odmah povećaju investicije u čistu energiju i proizvodni kapaciteti, u skladu s planom RePowerEU. Čini se da je njihovo zajedničko shvatanje da je to od suštinskog značaja za dugoročnu energetska sigurnost Evrope, ustupilo mesto panici oko mogućih nestašica energije zimi.

Moglo se očekivati da će hitno pitanje kako promovisati ulaganja u čistu energiju biti u fokusu sastanaka ministara energetike EU i ministara životne sredine. Napravili su određeni napredak u svojim ambicijama i posvećenosti klimatskoj agendi u drugim oblastima. Ministri energetike su postavili veće ciljeve za energetska efikasnost i obnovljive izvore energije u okviru paketa Fit for 55, dok su ministri životne sredine potvrdili da će se do 2035. godine u EU prodavati samo vozila sa nultom emisijom.

Ali, da bi ovi ciljevi bili ostvarivi, zemlje članice EU će morati da potkrepe svoje reči nivoom finansiranja potrebnim za brzi razvoj čistih izvora energije.

Nadalje, to će morati učiniti kolektivno, stvaranjem energetske unije sledeće generacije koja će imati koristi od ekonomije obima. Takođe će morati da se pozabave šakljivim pitanjem kako to finansirati – možda uključujući i pozajmljivanje radi ulaganja (u skladu sa modelom fonda za oporavak od covid-19), konstatuje **ECFR**.

Mađarska brani svoju gornju granicu cena goriva nakon pokretanja istrage EU

BUDIMPEŠTA - Vlada Mađarske branila je svoju odluku da ograniči cene goriva navodeći potrebu da zaštiti svoju sigurnost snabdevanja kao odgovor na pokretanje postupka 15. jula koji jhe zbog tih mera pokrenula Evropska Komisija.

"Komisija je danas odlučila da pokrene postupak za povredu prava protiv Mađarske zbog uvođenja mera koje se protive odredbama o unutrašnjem tržištu", navodi se u saopštenju izvršne vlasti Evropske unije. Komisija je podsetila da je Mađarska uvela različite cene goriva za vozila sa stranim i mađarskim tablicama.

Domaći potrošači -- uključujući traktore i poljoprivrednu mehanizaciju sa mađarskim dokumentima -- imaju pravo na 60 do 70 posto niže zvanične cene goriva.

"Nasuprot tome, sva druga vozila sa stranim registarskim tablicama ne mogu imati koristi od tako sniženih cena", poručuju iz Komisije.

Mađarska vlada je 15. novembra prošle godine ograničila cenu benzina i dizela na 480 mađarskih forinti (1,21 američki dolar) po litri i produžila meru do 1. oktobra. Bez ograničenja, cena po litri je preko 800 forinti.

Komisija je pozvala mađarsku vladu da poštuje odredbe zakona EU u pogledu slobodnog kretanja robe i usluga, uključujući transportne usluge, u okviru jedinstvenog tržišta.

U svom odgovoru, mađarska ministarka pravosuđa Judit Varga navela je zabrinutost vlade oko sigurnosti snabdjevanja, tvrdeći da je, kada je uvedeno ograničenje cena, primenjivo na sve, ali visoka inflacija i sukob između Rusije i Ukrajine pokrenuli su "benzinski turizam," koji ugrožava sigurnost snabdevanja do te mere da Vlada nije imala izbora nego da iz kruga korisnika ukloni vozila sa stranim registarskim oznakama.

EK odobrila MOL-u preuzimanje poljskog distributera goriva

BRISEL - Evropska komisija odobrila je u ponedeljak mađarskom MOL-u plan preuzimanja poljskog distributera goriva Lotos Paliwa, koja obuhvata mrežu od 80 odsto benzinskih stanica Lotos grupe u Poljskoj.

Po mišljenju EK, predloženo preuzimanje ne izaziva zabrinutost za konkurenciju imajući u vidu umerenu kombinovanu tržišnu poziciju i prisustvo jakih konkurenata u Poljskoj.

EK je u ponedeljak takođe odobrila poljskom PKN Orlenu preuzimanje mađarske firme Normbenz Magyarorsag i deo benzinskih pumpi MOL-a u Mađarskoj i Slovačkoj.

Obrazloženje EK za odluku bilo je slično onom datom za preuzimanje MOL/Lotos Paliwa, prenosi poljska agencija **PAP**.

**KVALITET
O KOM SE PRIČA**

HIP

PETROHEMIJA

HIDPLEX

HIDTEN

HIDREN

POLIMERI KOJI IMAJU IME

Pozicije nafte stabilne nakon prestanka spekulativnih prodaja

LONDON – Spekulatori na robnim berzama su kupili male količine nafte (8 miliona barela) prošle nedelje, nakon izuzetno velike prodaje prethodne sedmice, ukupnjavajući kratke pozicije nakon neobično iznenadnog i naglog povlačenja cena zbog straha od recesije.

To je došlo nakon kumulativne prodaje od 201 milion barela u prethodne četiri nedelje, što je kulminiralo prodajom od 110 miliona u sedmici do 5. jula, piše u utorak **Reutersov** energetski analitičar **John Kemp**.

Nesrazmerno veliko smanjenje kratkih pozicija implicira određeno uzimanje profita nakon što su cene pale za skoro 25 dolara po barelu u prethodne četiri sedmice kao odgovor na pojačane strahove od recesije koja će ublažiti potražnju za naftom.

Inflacija je daleko iznad cilja u Severnoj Americi i Zapadnoj Evropi, što čini verovatnim da će glavne centralne banke nastaviti sa pooštavanjem monetarne politike u ranim fazama cikličnog pada, što će pogoditi potražnju za naftom, piše Kemp.

Rusija obara rekorde u trgovinskom suficitu sa svetom

MOSKVA - Suficit na ruskom računu dostigao je novi rekord u drugom tromesečju, prema podacima koje je objavila centralna banka na koje se poziva **Bloomberg**.

Višak, koji sada iznosi više od 70 milijardi dolara, dolazi kao rezultat rastućeg izvoza nafte i gasa, je nadmašio sankcije koje su zemlji uvele zapadne sile. Indija, na primer, kupuje rekordne količine ruske sirove nafte - u iznosu od skoro milion barela dnevno od juna - što je otprilike jedna petina ukupnog uvoza sirove nafte u Indiju, navodi **Reuters**.

Kina je takođe uvozila rekordne količine jeftine ruske sirove nafte tokom juna, čak i u jeku izolacije Covid-a, preneo je Reuters 11. jula.

Mongolija obezbedila uvoz benzina od Rosnjefta uz veliki popust

ULAN BATOR - Mongolija je u ponedjeljak saopštila da je dogovorila sa ruskim Rosnjeftom kupovinu benzina na veliko uz diskont koji će omogućiti da se maloprodajne cene ponude do 35% ispod tržišnih, prenosi **S&P Global Platts**.

Mongolija će platiti 840 USD/mt za benzin AI-92, saopštilo je ministarstvo rudarstva i teške industrije, ili otprilike 99,40 USD mereno barelom.

To će omogućiti Mongoliji da do kraja 2022. godine gorivo prodaje po maloprodajnim cenama od 2.390 Togroga litara (76 dolarskih centi/litar), što je za 43 USD centa jeftinije od tržišne cene, saopšteno je iz ministarstva privrede.

Rosnjeft nije odmah bio dostupan za komentar. Zapadne sankcije ograničavaju tržišta dostupna ruskim naftnim kompanijama, a Rosnjeft i drugi nude velike popuste kupcima, prvenstveno u Aziji, kako bi održali izvoz, dodaje **Platts**.

BUDI U POKRETU
UZ EURO PETROL
KLUB APLIKACIJU

Sve informacije o benzinskim stanicama, akcijama, promocijama, klubskim popustima i još mnogo toga dostupni su na tvom mobilnom telefonu.

Preuzmi aplikaciju i postani član **Euro Petrol Kluba** online i besplatno!

www.euro-petrol.com

GAS

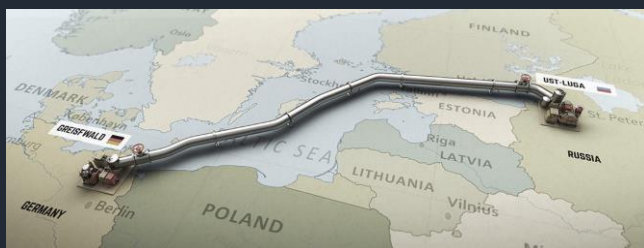
Najviši sud EU podržao operatora gasovoda Severni tok 2

LUKSEMBURG - Operator Severnog toka 2, nedavno izgrađenog ruskog gasovoda za Nemačku, dobio je u utorak žalbu na najvišem sudu EU. Firma osporava pravila Evropske unije koja zahtevaju od zasebnih preduzeća da grade, koriste i poseduju cevovode. U februaru je Nemačka odbila sertifikaciju projekta zbog direktive EU o prirodnom gasu.

Niži tribunal EU "pogrešio je smatrajući da se sporni zakon ne tiče direktno firme Nord Stream 2 AG", odlučio je Sud pravde EU, vraćajući slučaj Generalnom sudu.

Švajcarska podfirma ruskog gasnog giganta Gasproma je 2020. rekla da nije u mogućnosti da se žali na direktivu EU koja zahteva da operateri budu odvojeni od dobavljača gasa. Tada je Generalni sud EU odbacio tužbe kompanije kao neprihvatljive.

Prepirka datira još od 2019. godine, kada je Brisel proširio postojeća pravila o infrastrukturi za uvoz prirodnog gasa na gasovode u vlasništvu i one kojima upravljaju treće zemlje, ciljajući na Severni tok 2. Kada je projekat gasovoda počeo, nije postojao takav zahtev.

Gasovod Severni tok 2 bio je spreman za početak pune isporuke još od decembra 2021. godine, uprkos sankcijama koje su SAD uvele kompanijama koje učestvuju u projektu.

Međutim, u februaru, pre sukoba u Ukrajini, nemački energetska regulator odbio je da sertifikuje projekat.

Gasprom obnovio transport Severnim tokom 1

MOSKVA - Ruski tokovi gasa preko gasovoda Severni tok 1 obnovljeni su u četvrtak nakon završetka planiranog održavanja, potvrdio je za novinsku agenciju dpa portparol operatora.

Gasovod, kojim ide više od trećine ruskog prirodnog gasa u izvozu u Evropsku uniju, zaustavljen je 11. jula zbog desetodnevnog godišnjeg održavanja.

Gasovod je nastavio s radom na vreme, ali sa ograničenim kapacitetom u odnosu na redovan od oko 160 miliona kubnih metara (mcm) dnevno. Portparol Nord Stream AG rekao je da će trebati neko vreme da se dosegnu uobičajeni nivoi transporta gasa.

Energetski gigant Gasprom, prošlog meseca je smanjio izvoz gasa kroz ovu rutu na 40% kapaciteta, navodeći kašnjenja u povratku turbine koju je Siemens Energy servisirao u Kanadi.

Referentni holandski ugovor za gas za naredni mesec pao je za 3% nakon ove informacije.

Gasprom ograničio transport Severnim tokom 1 na 30% kapaciteta

BERLIN - Šef nemačkog energetska regulatora u sredi je rekao da je ruski Gasprom renominovao tokove gasa pravcem Severni tok 1 i da će gasovod nastaviti transport samo sa oko 30% svog punog kapaciteta nakon što je period održavanja završen 21. jula.

Pišući na ***Tviteru***, Klaus Mueller je takođe rekao da su moguće dalje promene nominacija za gas.

Poljska odlaže liberalizaciju cena prirodnog gasa

VARŠAVA - Poljska vlada saopštila je u ponedjeljak, 11. jula, da planira da odloži liberalizaciju cena gasa za domaćinstva do kraja 2027. kako bi pomogla potrošačima da se izbore sa rastućim troškovima energije.

Poljski energetske regulator (URE) utvrđuje tarife za maloprodajne potrošače, dok cene za preduzeća nisu regulisane. Zemlja je planirala da liberalizuje cene prirodnog gasa za domaćinstva 2024. godine.

"Da bi se zaštitili domaći potrošači i strateške javne institucije od politike koju vodi Rusija koja je rezultirala povećanjem cena gasa na evropskim tržištima, smatralo se opravdanim produženje tarife zaštite... do 31. decembra 2027.", navodi se u spisku planiranih zakona objavljenim na internet stranici vlade.

Poljska je u januaru uvela mehanizam koji štiti domaćinstva i javne institucije od povećanja cena gasa do kraja 2023.

"Međutim, zakon je usvojen pre ruske invazije na Ukrajinu 24. februara ove godine. U trenutnoj situaciji jasno je da je s obzirom na rizik od produžene krize potrebna carinska zaštita do kraja 2027. godine", navodi se u Vladi. rekao je.

Alžir postaje najveći snabdevač Italije prirodnim gasom

RIM/ALŽIR - U tekućem diplomatskom sporu sa Marokom i Španijom, a u svetlu smanjenog priliva ruskog gasa, Alžir je preusmerio svoj izvoz prirodnog gasa u Italiju i sada je spreman da tu južno evropsku zemlju snabdeva sa 25 milijardi kubnih metara prirodnog gasa, uz povećanje protoka već sledeće nedelje.

Mađarska ne da EU susedima ruski gas koji dobija po preferencijalnoj šemi

BRISEL/BUDIMPEŠTA - Tokom prva tri meseca rata u Ukrajini, Evropska unija je uvezla iz Rusije 57 milijardi evra prirodnog gasa, nafte i uglja. Danas su samo Češka i Mađarska direktni kupci od Rusije, komentariše portal Voltairte.net.

Međutim, u slučaju Mađarske - koja osuđuje embargo i čak uživa izuzeće - ona ne namerava da deli gas koji kupuje od Rusije po preferencijalnoj stopi o kojoj je pregovarao premijer Viktor Orban zbog njegovih dobrih odnosa sa Moskvom.

Njen ministar spoljnih poslova Péter Szijjártó čak je otišao toliko daleko da je uporedio evropski politički aranžman sa organizacijom sovjetske ekonomije.

Turski tok jedina stabilna ruta za ruski gas

BRISEL - Isporuke ruskog gasa su smanjene preko glavnih ruta, uključujući preko Ukrajine i Belorusije i kroz Severni tok 1 ispod Baltičkog mora. Jedina netaknuta ruta gas sada dovodi pravcem Turski tok, piše u utorak *Euractiv*.

Gasprom nije rezervisao kapacitet za tranzit gasa za izvoz preko gasovoda Jamal-Evropa za avgust, pokazali su rezultati aukcije u ponedjeljak (18. jula).

Takođe, nije rezervisao dodatne kapacitete za tranzit gasa preko prelaza Sudža u Ukrajinu za avgust, ili preko Velke Kapusanji na granici Slovačke i Ukrajine.

U međuvremenu je iz mađarske vlade saopšteno da ta zemlja pregovara sa Gaspromom o prebacivanju kompletnog uvoza gasa iz Rusije pravcem Turski tok, preko Bugarske i Srbije.

Rusija i Kina dogodine počinju izgradnju novog gasovoda

ULAN BATOR - Izgradnja gasovoda Snaga Sibira 2, kojim se ruski gas isporučuje preko Mongolije u Kinu, najverovatnije će početi 2024. godine, sa maksimalnim kapacitetom protoka na 50 milijardi m3 godišnje, prenosi *Financial Times* informaciju dobijenu od mongolskog premijera Luvsanamsraija.

ЈП "СРБИЈАГАС", Нови Сад
Народног фронта 12, 21000 Нови Сад, Србија
ТЕЛ + 381 21 481 1004 / + 381 21 481 2703 / ФАКС + 381 21 481 1305
www.srbijagas.com

ПОСВЕЋЕНИ ЧИСТОЈ ЕНЕРГИЈИ

REGION

Grčka i Bugarska otvorile gasovodnu interkonekciju

SOFIJA - Grčki premijer Kyriakos Mitsotakis i njegov bugarski kolega Kiril Petkov simbolično su odvrnuli ventil na novom interkonekcionom gasovodu IGB. Tim pravcem će gas iz Azerbejdžana preko gasovoda TAP prvi put direktno stizati do Bugarske, koja je trenutno potpuno oslonjena na ruski gas.

To se događa samo dva meseca nakon početka građevinskih radova na terminalu za utečnjeni prirodni gas (LNG) u Aleksandropolisu, za koji interes pokazuju i zemlje Zapadnog Balkana.

Interkonektor IGB je dugačak 182 kilometra, a prolazi od Komotinja u Grčkoj do Stare Zagore u Bugarskoj. U svojoj prvoj fazi IGB će imati kapacitet za transport 3 mlrd m³ metara godišnje, s izgledima da naraste na 5 mlrd m³. Početak rada na komercijalnom nivou predviđen je najkasnije do 10. oktobra.

Dve zemlje su, inače, još 2009. godine potpisale memorandum o izgradnji gasovoda.

S&P: Petrol na kreditnom nadzoru zbog regulacije cena goriva

LONDON - Agencija za rejting Standard & Poor's (S&P) stavila je Petrol, slovenačkog lidera na tržištu motornih goriva, na kreditno praćenje s negativnim izgledima nakon što je vlada intervenirala na tržištu goriva.

STANDARD
& POOR'S

To bi moglo dovesti do smanjenja kreditnog rejtinga kompanije za jedan stepen sa BBB- na BB+ u narednim mesecima, prenosi novinska agencija **STA**.

Hrvatska benzin jeftiniji, dizel skuplji

ZAGREB - Vlada je u ponedjeljak donela novu Uredbu o utvrđivanju najviših maloprodajnih cena naftnih derivata kojom je utvrdila da će u iduće dve nedelje cena osnovnog benzina iznositi 13.02 kune litar (1,73€), a dizela 13.43 kn/l (1,79€). Time je benzin pojeftinio za 48 lipa, dok je dizel skuplji za 35 lipa.

**MOĆNO GORIVO ZA
MOĆNE PERFORMANSE**

100

IZABERITE NOVI PREMIUM EKO RACING 100 RON BENZIN

EKO Racing 100, gorivo unapređenih performansi sa 50% više aditiva.
Doživite novo vozačko iskustvo. Na svim EKO pumpama.

ekoserbia.com | [f EkoSerbia](https://www.facebook.com/EkoSerbia)

Mađarska uvela vanredno energetska stanje, zabranila izvoz energenata

BUDIMPEŠTA – Vlada Mađarske je naredila zabranu izvoza energenata i ukinula višegodišnju granicu cena komunalnih usluga za domaćinstva koja koriste energiju iznad prosečnog nivoa potrošnje.

Mere, koje uključuju i plan za povećanje domaće proizvodnje gasa na dve milijarde m³ sa 1,5 milijardi, stupiće na snagu od avgusta, prenosi **Reuters**.

U saopštenju se navodi da je premijer Viktor Orban sazvaio sastanak vlade 13. jula zbog rasta cena energije i mogućnosti nestašice gasa u Evropi u jesen i zimu. Orbanov savetnik Gergely Gulyas rekao je da je vlada proglasila vanredno energetska stanje.

Odobreno je sedam mera kojima bi se osigurala energija potrebna za zimu.

Ministar spoljnih poslova dobio je ovlašćenje za kupovinu dodatnog gasa.

MOL dobio posao upravljanja komunalnim otpadom

BUDIMPEŠTA - Mađarska kompanija MOL saopštila je da je obezbedila 35-godišnju koncesiju za upravljanje komunalnim otpadom, prenosi državni TV kanal **MTI**.

Prema koncesiji, koja stupa na snagu 1. jula 2023., MOL će prikupljati 4,5 do 5 miliona tona uglavnom komunalnog čvrstog otpada godišnje.

Ulazak MOL-a u upravljanje otpadom u skladu je s njegovom strategijom za 2030+ za ulaganje u nova, niskougljenična, poslovanja kružne ekonomije.

OMV MAXX Motion Performance Fuels

“ZA MENE NAJBOLJE GORIVO”

MILOŠ PAVLOVIĆ
Trostruki šampion sveta
u auto sportu

NAŠE NAJBOLJE GORIVO*

- VIŠE PREĐENIH KILOMETARA
- ČIST MOTOR
- MAKSIMALNE PERFORMANSE

Energija za bolji život. OMV

NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA
DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave